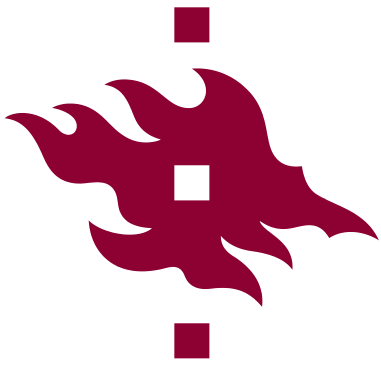

Julkisia hankintoja koskevien oikeudenkäyntien tehostaminen

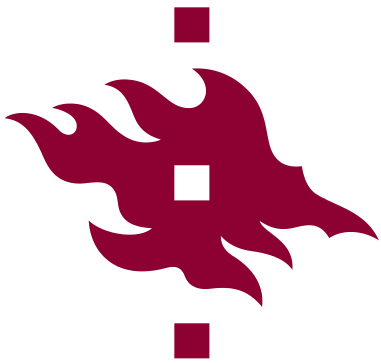
Selvityshenkilön raportti

Professori emerita Leena Halila

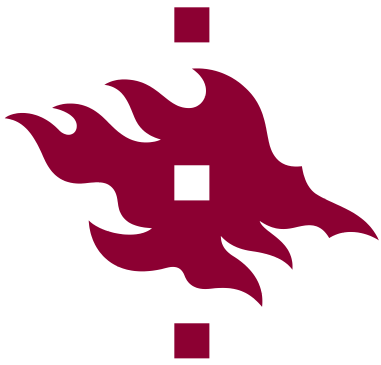
Selvitystehtävä ja sen suorittaminen

- VM asetti 5.2.2021 selvityshenkilön selvittämään julkisia hankintoja koskevien valitusten pitkiä käsittelyaikoja
 - Tehtävänä oli selvittää hankintavalitusten keston kokonaissyitä ja saada ehdotuksia siihen, miten valitusprosesseja voidaan tehostaa nykyisestä
- Selvitystehtävän suorittaminen
 - Selvitystyötä ohjasi Hankinta Suomi -ohjelmanjohto VM:stä ja Kuntaliitosta
 - Selvitystyön kuluessa järjestettiin useita kuulemistilaisuuksia, joissa kuultiin hankintayksiköiden, yritysten ja asiamiesten sekä MAO:n ja KHO:n edustajia
 - Selvityshenkilön raportti (139 sivua) luovutettiin 22.9.2021 kuntaministeri Sirpa Paaterolle

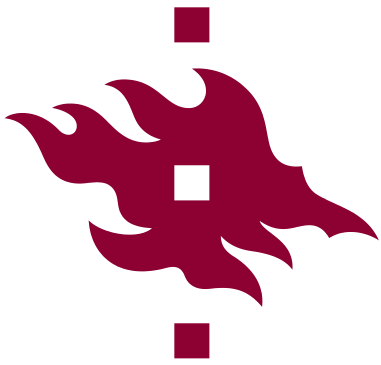
Selvityshenkilön raportti: MAO:n asema

- MAO:lla on keskeinen asema julkisia hankintoja koskevien valitusten ensi asteen tuomioistuimena
 - Vakiintunutta järjestelmää, jossa ensimmäinen muutoksenhakuaste on erityistuomioistuin, ei ole syytä muuttaa
 - MAO:n toiminta täyttää lähtökohtaisesti oikeudenmukaiselta oikeudenkäynniltä vaadittavat joutuisuusedellytykset (EIS 6 artikla, EU:n perusoikeuskirja 47 artikla, PL 21 §)
 - Oikeudenkäyntiä voidaan kuitenkin tehostaa, mutta sen on tapahduttava perus- ja ihmisoikeuksien rajoissa
 - Valitusten käsittelylle on voitava varata riittävästi aikaa oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin liittyvistä syistä (mm. kuulemisvaatimuksen toteuttaminen, selvityksen riittävyys)

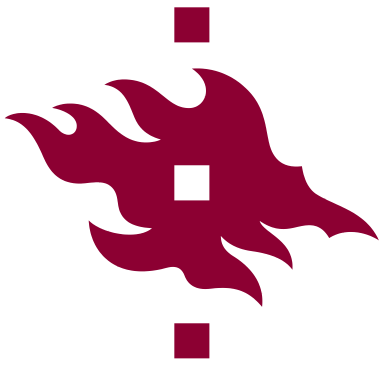
Tiivistelmä keskeisistä ehdotuksista

- Määräajan asettamista tuomioistuinten päätöksenteolle ei puolleta. Sen sijaan osa hankintavalituksista voitaisiin säätää MAO:ssa kiireellisiksi
- Prosessinjohton ja sisäisen seurannan asemaa tulisi vahvistaa
- Erityissääntelyn määrän lisäämistä tulisi harkita
- Uusien valitusperusteiden esittämismahdollisuutta ja kuulemisvaatimuksen toteuttamista voitaisiin selkeyttää

Tiivistelmä, jatkuu

- Tulisi selvittää mahdollisuutta ottaa käyttöön sähköinen oikeudenkäyntimenettely kuulemisvaatimuksen yhteydessä
- Oikeudenkäyntimaksun korotuksen merkityksestä oikeudenkäynnin tehostamisessa tulisi käynnistää selvityshanke
- Tulisi harkita esittelijä- ja asiantuntijajärjestelmän kehittämismahdollisuuksia
- MAO:n lainkäyttötehtävien luonteen muuttuminen tulisi ottaa huomioon MAO:n resursseissa

Muita esille nousseita seikkoja

- Hankintalainsäädännön sisällölliseen selkeyteen ja joustavuuteen olisi syytä kiinnittää jatkossa nykyistä enemmän huomiota
- Tuomioistuinvaihetta edeltävän hankintaoikaisun käyttöä tulisi kasvattaa
 - Hankintaoikaisun tehokas käyttäminen suodattaa hankintapäätösten selvimmät virheet MAO:n tehtäväalasta